

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 26/2004 vp

Hallituksen esitys laiksi arvonlisäverolain 149 a §:n muuttamisesta

Lakialoite laiksi vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista annetun lain 3 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 15 päivänä syyskuuta 2004 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi arvonlisäverolain 149 a §:n muuttamisesta (HE 147/2004 vp).

Lakialoite

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavan aloitteen:

- LA 124/2004 vp — Olavi Ala-Nissilä /keskym.: Laki vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista annetun lain 3 §:n muuttamisesta (läh. 26.10.2004)

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Marja Hokkanen, valtiovarainministeriö
- ylitarkastaja Paula Javanainen-Lehto, Verohallitus
- veropoliittinen asiamies Mika Jokinen, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto TT edustaen Elinkeinoelämän keskusliittoa
- varatoimitusjohtaja Pauli K Mattila, Keskuskauppakamari
- johtaja Timo Sipilä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- ekonomisti Helena Pentti, Suomen Ammatti-liittojen Keskusjärjestö SAK ry
- johtaja Risto Suominen, Suomen Yrittäjät ry.

Kirjallisen lausunnot ovat toimittaneet

- Invalidiliitto ry ja Näkövammaisten Keskusliitto ry
- valtiovarainministeriö
- Veronmaksajain Keskusliitto.

HALLITUKSEN ESITYS JA LAKIALOITE

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan arvonlisäverolakia muu-

tettavaksi siten, että verovelvollisuuden euro-määräiseen alarajaan liittyvän veronhuojennuk-

sen yläraja nostettaisiin 20 000 eurosta 22 500 euroon.

Esitys liittyy valtion vuoden 2005 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2005 alusta.

Lakialoite

Lakialoitteessa LA 124/2004 vp ehdotetaan, että vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista annettua erityislakia jatkettaisiin vuodella.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Valiokunnalla ei ole huomautettavaa hallituksen esityksen asiasisältöön siltä osin kuin se koskee verovelvollisuuden euromääräiseen alarajaan liittyvän veronhuojennuksen ylärajan korotusta. Valiokunta ehdottaa kuitenkin, että asiaa sääntelevän arvonlisäverolain 149 a §:n 1 momentin sanamuotoa tarkistetaan teknisistä syistä. Asiaa on perusteltu tarkemmin yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Valiokunta on käsitellyt hallituksen esityksen yhteydessä lisäksi lakialoitteen LA 124/2004 vp. Sen pohjalta esitetään hyväksyttäväksi myös ensi vuodeksi määräaikainen erityislaki, jolla helpotetaan vaikeavammaisten yrittäjien asemaa arvonlisäverotuksen keinoin.

Yksityiskohtaiset perustelut

Valiokunta esittää seuraavia muutoksia hallituksen esitykseen:

Arvonlisäverolain 149 a §

Arvonlisäverolain 149 a §:n 1 momenttia on tarkoitus muuttaa vain verovelvollisuuden euromääräistä alarajaa koskevalta osin. Voimassa oleva säännös on kuitenkin sisällytetty hallituksen esitykseen virheellisenä. Virhe on siirtynyt sitten myös lakiehdotukseen ilman, että säännöksen asiasisältöä olisi tarkoitettu muuttaa siltä osin.

Valiokunta esittää, että säännöstä tarkistetaan teknisesti sen oikeaa muotoa vastaavaksi ja että siihen tehdään yksinomaan liukuvan ala-

rajan laskentakaavaa koskeva muutos, kuten hallitus on esittänyt.

Lakialoite

Lakialoitteessa LA 124/2004 vp ehdotetaan, että vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista annettua erityislakia jatkettaisiin vielä vuodella. Aloitteessa pidetään tärkeänä sitä, että vaikeavammaisilla yrittäjillä säilyy jonkinlainen positiivinen erityiskohtelu.

Valiokunta on käsitellyt vuodesta 1995 alkaen aina vuodeksi kerrallaan esitettyä erityislakia vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista. Samalla on yritetty löytää erityislain korvaava pysyväisratkaisu. Sellainen on osoittautunut erityisen ongelmalliseksi mm. EU:n kuudenteen arvonlisäverodirektiiviin ja yhteisön valtioneuvoston päätöksiin sisältyvien rajoitusten vuoksi. Myöskään uusi sosiaalisia yrityksiä koskeva laki (1351/2003), joka tuli voimaan tämän vuoden alussa, ei näytä soveltuvan yhden henkilön yrityksiin.

Koska korvaavaa ratkaisua ei ole vielä saatu aikaan, valiokunta pitää erityislain jatkamista vielä vuodella perusteltuna. Tänä aikana asiassa tulisi kuitenkin edetä esimerkiksi kauppa- ja teollisuusministeriön asettaman, sosiaalisen yritystoiminnan edistämistä käsitelleen työryhmän loppuraportin viitoittamalla tavalla (kauppa- ja teollisuusministeriön työryhmä- ja toimikuntaraportteja 7/2002). Valiokunta pitää toivottavana, että vammaisjärjestöt tekisivät ehdotuksia ratkaisun sisällöstä myös omalta osaltaan. Nyt ehdotetun erityislain nojaan tukea ei pitäisi vastaisuudessa enää valiokunnan mielestä rakentaa.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisena

paitsi 149 a § muutettuna (Valiokunnan muutosehdotus) ja

että lakialoitteen LA 124/2004 vp pohjalta hyväksytään 2. lakiehdotus (Valiokunnan muutosehdotus).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

149 a §

Verovelvollinen, jonka (poist.) tilikauden liikevaihto (kaavassa liikevaihto) (poist.) ylittää 8 500 euroa, saa tilikaudelta tilitettävästä veros-

ta (kaavassa vero) huojenuksen, jonka suuruus määräytyy seuraavasti:

$$\text{vero} = \frac{(\text{liikevaihto} - 8\,500) \times \text{vero}}{14\,000}$$

— — — — —
—————

2.

Laki

vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista 8 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1393/1995) 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1302/2003, seuraavasti:

3 §

— — — — —
Tätä lakia sovelletaan, kun tavara on toimitettu tai palvelu on suoritettu taikka tavara tai pal-

velu on otettu omaan käyttöön vuosina 1995—2005.

—————
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

VaVM 26/2004 vp — HE 147/2004 vp, LA 124/2004 vp

Helsingissä 19 päivänä marraskuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Olavi Ala-Nissilä /kesk	Pirkko Peltomo /sd
vpj.	Matti Ahde /sd	Iivo Polvi /vas
jäs.	Christina Gestrin /r	Markku Rossi /kesk
	Jyri Häkämies /kok	Matti Saarinen /sd
	Kyösti Karjula /kesk	Anni Sinnemäki /vihr
	Jari Koskinen /kok	Irja Tulonen /kok
	Pekka Kuosmanen /kok	Kari Uotila /vas
	Reijo Laitinen /sd	Jukka Vihriälä /kesk
	Maija-Liisa Lindqvist /kesk	vjäs. Susanna Huovinen /sd
	Mika Lintilä /kesk	Esko Kiviranta /kesk.

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.